

Highlights

1. อียิปต์ออกแถลงการณ์ขอบคุณประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่จะไม่บังคับย้ายชาวปาเลสไตน์ออกจากฉนวนกาซา
2. กลุ่มฮูตีในเยเมนประกาศจะเริ่มโจมตีเรืออิสราเอลครั้งใหม่เพื่อตอบโต้ที่อิสราเอลปิดกั้นความช่วยเหลือไม่ให้เข้าสู่ฉนวนกาซา
3. กลุ่มฮามาสเผย เริ่มต้นเจรจาหยุดยิงระยะที่ 2 กับอิสราเอลแล้วที่กาตาร์
4. ความรุนแรงในซีเรียน่าห่วงกังวลมากขึ้นจากการที่อิสราเอลปฏิบัติการโจมตีทางอากาศ
5. อิสราเอลระงับการจ่ายกระแสไฟฟ้าไปยังฉนวนกาซา เพื่อกดดันกลุ่มฮามาสให้ปล่อยตัวประกัน ท่ามกลางการเจรจายุติสงครามที่ยังไม่คืบหน้า
6. กาตาร์เรียกร้องให้นำสิ่งอำนวยความสะดวกด้านนิวเคลียร์ของอิสราเอลมาอยู่ภายใต้การกำกับของ IAEA

สถานการณ์ความเคลื่อนไหวในรอบสัปดาห์

1. อียิปต์ออกแถลงการณ์ขอบคุณประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่จะไม่บังคับย้ายชาวปาเลสไตน์ออกจากฉนวนกาซา
กระทรวงการต่างประเทศอียิปต์ออกแถลงการณ์เมื่อ 13 มี.ค. 68 แสดงความยินดีต่อคำกล่าวของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ผู้นำสหรัฐฯ ที่ยืนยันในระหว่างการพบหารือกับประธานาธิบดีมิเชล มาร์ตินของไอร์แลนด์ ที่ทำเนียบขาวของสหรัฐฯ เมื่อ 12 มี.ค. ว่า สหรัฐฯ จะไม่บังคับชาวบ้านให้ย้ายถิ่นฐานจากฉนวนกาซา ซึ่งเป็นการสะท้อนว่า จุดยืนล่าสุดของประธานาธิบดีสหรัฐฯ เข้าใจถึงความจำเป็นในการป้องกันไม่ให้สถานการณ์ด้านมนุษยธรรมในเขตฉนวนกาซาแย่หนักกว่าเดิม และเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชาวปาเลสไตน์อย่างเป็นธรรมและยั่งยืนในระยะยาว โดยก่อนหน้านี้ ผู้นำสหรัฐฯ สร้างความตื่นตระหนกให้ประชาคมโลกกรณีเสนอให้ย้ายชาวปาเลสไตน์ออกจากกาซาไปยังประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งอียิปต์ และสหรัฐฯ จะเข้ายึดครองฉนวนกาซาเพื่อฟื้นฟูใหม่ให้กลายเป็นแดนสวรรค์ชายทะเล หรือ “ริเวียร์าแห่งตะวันออกกลาง” ขณะที่เมื่อต้นเดือนที่ผ่านมา กลุ่มผู้นำชาติอาหรับให้ความเห็นชอบในแผนฟื้นฟูฉนวนกาซามูลค่า 53,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ของอียิปต์ โดยไม่ต้องย้ายชาวปาเลสไตน์ออกจากถิ่นฐานเพื่อต่อต้านแผนการเข้ายึดครองกาซาของผู้นำสหรัฐฯ
2. กลุ่มฮูตีในเยเมนประกาศจะเริ่มโจมตีเรืออิสราเอลครั้งใหม่เพื่อตอบโต้ที่อิสราเอลปิดกั้นความช่วยเหลือไม่ให้เข้าสู่ฉนวนกาซา
กลุ่มฮูตีในเยเมนประกาศเมื่อ 12 มี.ค. 68 ว่า กำลังจะเริ่มการโจมตีเรือของอิสราเอลที่แล่นผ่านน่านน้ำในตะวันออกกลางอีกครั้ง หลังจากที่ถูกโจมตีไปเกือบ 2 เดือน โดยเป็นประกาศเพื่อตอบโต้ที่อิสราเอลสั่งปิดกั้นการส่งความช่วยเหลือไปยังฉนวนกาซา ภายหลังข้อตกลงหยุดยิงระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮามาส ระยะที่ 1 ได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 1 มี.ค. ที่ผ่านมา แถลงการณ์ของกลุ่มฮูตีระบุว่า พวกเขาทำไปเพื่อกดดันให้อิสราเอล

เปิดด่านและอนุญาตให้ความช่วยเหลือเข้าสู่ฉนวนกาซา โดยเฉพาะอาหารและเวชภัณฑ์ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากคำเตือนนี้ ได้แก่ ทะเลแดง อ่าวเอเดน ช่องแคบบับ เอล-มันเดบ และทะเลอาหรับ ทั้งนี้ กลุ่มฮูตีซึ่งได้รับการสนับสนุนจากอิหร่าน ดำเนินการโจมตีเรือขนส่งสินค้าและเรือพาณิชย์ด้วยขีปนาวุธและโดรนในทะเลแดงและอ่าวเอเดนมานานกว่าหนึ่งปี ส่งผลกระทบต่อเส้นทางขนส่งสินค้าทั่วโลก โดยการโจมตีเริ่มต้นขึ้นนับตั้งแต่สงครามในฉนวนกาซาปะทุขึ้นเมื่อเดือน ต.ค. 66 ระหว่างเดือน พ.ย. 66 - ม.ค. 67 กลุ่มฮูตีได้โจมตีเรือพาณิชย์มากกว่า 100 ลำ ทำให้เรือจม 2 ลำ และมีผู้เสียชีวิต 4 คน

3. **กลุ่มฮามาสเผย เริ่มต้นเจรจาหยุดยิงระยะที่ 2 กับอิสราเอลแล้วที่กาตาร์** เจ้าหน้าที่อาวุโสของกลุ่มฮามาสเปิดเผยว่า การเจรจาหยุดยิงรอบใหม่ในเขตฉนวนกาซาเริ่มต้นขึ้นแล้วในกรุงโดฮาของกาตาร์ ตั้งแต่วันที่ 11 มี.ค. 68 พร้อมย้ำจุดยืนของกลุ่มฮามาสจะใช้แนวทางเจรจาในเชิงบวกและอย่างมีความรับผิดชอบ พร้อมแสดงความคาดหวังว่า นาย Steve Witkoff ทูตด้านกิจการตะวันออกกลางของสหรัฐฯ จะช่วยผลักดันให้การเจรจา มีความคืบหน้ากระทั่งทั้งสองฝ่ายบรรลุข้อตกลงหยุดยิงระยะที่ 2 และก่อนหน้านี้คณะผู้แทนจากฮามาสได้เริ่มต้นการหารือการหยุดยิงที่กรุงไคโรกับตัวกลางเจรจาฝ่ายอียิปต์ที่พยายามประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของกาตาร์ในการนำพาทุกฝ่ายเข้าสู่โต๊ะเจรจารอบใหม่ ทั้งนี้ ข้อตกลงหยุดยิงในระยะที่ 1 ซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ 19 ม.ค. สิ้นสุดเมื่อวันที่ 1 มี.ค. ที่ผ่านมา กลุ่มฮามาสได้ปล่อยตัวประกันอิสราเอลที่มีชีวิตอยู่ 25 คน และส่งมอบร่างตัวประกัน 8 ราย แลกกับอิสราเอลปล่อยนักโทษปาเลสไตน์ราว 1,800 คน จากเรือนจำอิสราเอล แต่ทั้งสองฝ่ายยังไม่สามารถทำข้อตกลงหยุดยิงในระยะที่ 2 เพื่อยุติการสู้รบอย่างถาวร เพราะทั้ง 2 ฝ่าย ยังมีความเห็นไม่ตรงกันว่าควรจะเริ่มเดินหน้า ในการเจรจาระยะต่อไปอย่างไร โดยกลุ่มฮามาสเสนอให้มีการเจรจาหยุดยิงในระยะที่ 2 ทันที ขณะที่อิสราเอลอยากจะขยายระยะเวลาหยุดยิงในระยะที่ 1 จนถึงกลางเดือน เม.ย. 68 และกดดันให้กลุ่มฮามาสปล่อยตัวตัวประกันที่เหลือครึ่งหนึ่ง เพื่อแลกกับคำมั่นสัญญาในการเจรจาหยุดยิงระยะยาว

4. **ความรุนแรงในซีเรียน่าห่วงกังวลมากขึ้นจากการที่อิสราเอลปฏิบัติการโจมตีทางอากาศ** กองทัพอิสราเอลแถลงเมื่อ 11 มี.ค. 68 ว่าได้ปฏิบัติการขยายการโจมตีทางอากาศต่อฐานทัพและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการทหารบริเวณเมือง Deraa ทางตอนใต้ของซีเรีย โดยอ้างว่าเพื่อทำลายคลังอาวุธและฐานทัพในสมัยอดีตรัฐบาลประธานาธิบดี Bashar al-Assad และป้องกันไม่ให้กลุ่มติดอาวุธหรือกลุ่มต่อต้านอื่น ๆ เข้าไปยึดครอง ทั้งนี้ หลังจากรัฐบาลประธานาธิบดี Bashar al-Assad ล่มสลายเมื่อเดือน ธ.ค. 67 ซึ่งเป็นไปตามที่รัฐบาลอิสราเอลได้ประกาศว่า พื้นที่ตอนใต้ของซีเรียจะต้องปราศจากกองกำลังทหารที่ต่อต้านอิสราเอล และย้ำว่ากองกำลังติดอาวุธในซีเรียจะต้องไม่มีส่วนร่วมในรัฐบาลใหม่ โดยปัจจุบันอิสราเอลส่งทหารไปในพื้นที่กันชนระหว่างอิสราเอล-ซีเรีย เน้นว่ามีเป้าหมายเพื่อปกป้องชนกลุ่มน้อยในซีเรีย และเพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่มีกองกำลังติดอาวุธเคลื่อนไหวในซีเรียที่เป็นภัยคุกคามต่ออิสราเอลได้ ขณะที่การที่อิสราเอลขยายอิทธิพลด้านการทหารในซีเรียทำให้นานาชาติกังวลว่าจะเป็นอันตรายต่อความมั่นคงในซีเรีย ขณะที่ผู้แทนของซีเรียประจําสหประชาชาติเรียกร้องให้อิสราเอลยุติการโจมตีในซีเรีย เนื่องจากเสี่ยงทำให้สถานการณ์ในซีเรียประสาบบางมากขึ้น และเน้นย้ำให้อิสราเอลปฏิบัติตามข้อตกลงหยุดยิงเมื่อปี 2517 ตลอดจนให้ความสำคัญกับอธิปไตยและเอกภาพของซีเรียด้วย

5. **อิสราเอลระงับการจ่ายกระแสไฟฟ้าไปยังฉนวนกาซา เพื่อกดดันกลุ่มฮามาสให้ปล่อยตัวประกัน ท่ามกลางการเจรจายุติสงครามที่ยังไม่คืบหน้า** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของอิสราเอลแถลงเมื่อ 9 มี.ค. 68 ว่า ได้ลงนามในคำสั่งระงับการจ่ายกระแสไฟฟ้าไปยังฉนวนกาซา เพื่อกดดันกลุ่มฮามาสให้ปล่อยตัวประกัน ชาวอิสราเอลที่ยังคงถูกควบคุมตัวในฉนวนกาซา ซึ่งเป็นมาตรการกดดันครั้งใหม่ หลังจากอิสราเอลได้สั่งระงับการส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมไปยังฉนวนกาซา ตั้งแต่ 2 มี.ค. 68 พร้อมกันนี้ ยังเตือนว่า อิสราเอลจะใช้เครื่องมือทั้งหมดที่มีเพื่อช่วยเหลือตัวประกันชาวอิสราเอล และทำให้แน่ใจว่ากลุ่มฮามาสจะไม่สามารถดำรงอยู่ในฉนวนกาซาได้อีกต่อไป หลังสงครามสิ้นสุด ขณะที่นาย Izzat al-Rishq สมาชิกกลุ่มฮามาสฝ่ายการเมือง แถลงในวันเดียวกัน ประณามมาตรการดังกล่าวของอิสราเอลว่า เป็นการชู้กรรโชก (blackmail) ที่ไร้ประโยชน์และไม่สามารถยอมรับได้ ทั้งนี้ ปัจจุบันชาวปาเลสไตน์ในฉนวนกาซาใช้แผงโซลาร์เซลล์และเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเป็นแหล่งพลังงานหลัก อย่างไรก็ตาม การตัดกระแสไฟฟ้าจากอิสราเอลครั้งนี้อาจส่งผลกระทบต่อโรงงานผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล ซึ่งเป็นสถานีสธารณูปโภคเพียงแห่งเดียวในฉนวนกาซาที่ยังพึ่งพากระแสไฟฟ้าจากอิสราเอล
6. **กาตาร์เรียกร้องให้นำสิ่งอำนวยความสะดวกด้านนิวเคลียร์ของอิสราเอลมาอยู่ภายใต้การกำกับของ IAEA** นาย Jassim Yacoub Al Hammadhi เอกอัครราชทูตและผู้แทนถาวรกาตาร์ประจำสหประชาชาติ (UN) แถลงต่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้ว่าการของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ที่กรุงเวียนนา เมื่อ 8 มี.ค. 68 เรียกร้องให้ประชาคมระหว่างประเทศดำเนินความพยายามนำสิ่งอำนวยความสะดวกด้านนิวเคลียร์ทั้งหมดของอิสราเอลมาอยู่ภายใต้มาตรการพิทักษ์ด้านความปลอดภัยของ IAEA และทำให้อิสราเอลเข้าร่วมในพันธกรณีที่มีต่อสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (NPT) ในฐานะรัฐที่ไม่มีอาวุธนิวเคลียร์ ขณะที่ก่อนหน้านี้ นายกรัฐมนตรีกาตาร์เพิ่งแสดงความคิดเห็นต่อสื่อมวลชนสหรัฐฯ เมื่อ 7 มี.ค. 68 ต่อการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโครงการพัฒนานิวเคลียร์อิหร่านด้วยการใช้กำลังทหารว่า กาตาร์สนับสนุนการใช้แนวทางการทูตเพื่อแก้ไขปัญหาและหลีกเลี่ยงการโจมตีอิหร่าน ซึ่งจะส่งผลให้ความขัดแย้งขยายตัวไปทั่วภูมิภาค นอกจากนี้ ยังเตือนว่า หากมีการโจมตีที่ตั้งโครงการพัฒนานิวเคลียร์ของอิหร่าน จะทำให้ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมในอ่าวเปอร์เซีย/อ่าวอาหรับปนเปื้อนกัมมันตรังสี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกาตาร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) และคูเวต ซึ่งตั้งอยู่รอบน่านน้ำดังกล่าว

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
กระทรวงพาณิชย์
14 มีนาคม 2568